2026/1726

2026 7 14

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2026/1726

2026 m. liepos 13 d.

kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Kosove *

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 33 straipsnį kartu su 31 straipsnio 2 dalimi,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2008 m. vasario 4 d. Taryba susitarė paskirti Europos Sąjungos specialųjį įgaliotinį (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Kosove;

(2) 2024 m. liepos 26 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2024/2084 ([1]), kuriuo Aivo ORAV buvo paskirtas ES specialiuoju įgaliotiniu Kosove laikotarpiu nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2026 m. rugpjūčio 31 d.;

(3) ES specialusis įgaliotinis Kosove turėtų būti paskirtas laikotarpiui nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. iki 2028 m. rugpjūčio 31 d.;

(4) ES specialusis įgaliotinis vykdys įgaliojimus tokiomis aplinkybėmis, kurios gali pablogėti ir galėtų sutrukdyti siekti Sąjungos išorės veiksmų tikslų, kaip išdėstyta Sutarties 21 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis

Europos Sąjungos specialiuoju įgaliotiniu (toliau – ES specialusis įgaliotinis) Kosove nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. iki 2028 m. rugpjūčio 31 d. skiriamas Dirk SCHÜBEL. Taryba, remdamasi Politinio ir saugumo komiteto (toliau – PSK) įvertinimu bei Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) pasiūlymu, gali nuspręsti ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimus pratęsti arba juos nutraukti anksčiau.

2 straipsnis

Politikos tikslai

ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimai grindžiami šiais Sąjungos politikos tikslais Kosove:

a) lyderio vaidmens atlikimas siekiant, kad būtų sukurtas stabilus, perspektyvus, taikus, demokratinis ir daugiatautis Kosovas, kuris dalyvauja regioniniame bendradarbiavime;

b) stabilumo regione stiprinimas ir indėlis į bendradarbiavimą regione apskritai bei indėlis į gerus kaimyniškus santykius Vakarų Balkanuose;

c) Kosovo, kuris būtų įsipareigojęs laikytis teisinės valstybės principo ir užtikrintų mažumų, kultūros bei religinio paveldo apsaugą, propagavimas;

d) parama Kosovo europinei perspektyvai ir suartėjimui su Sąjunga atsižvelgiant į regiono perspektyvą ir laikantis Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ([2]) (toliau – Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas) ir Tarybos sprendimo (ES) 2015/1988 ([3]) bei atsižvelgiant į atitinkamas Tarybos išvadas.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

([1]) 2024 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2024/2084, kuriuo skiriamas Europos Sąjungos specialusis įgaliotinis Kosove, (OL L, 2024/2084, 2024 7 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2084/oj).

([2]) OL L 71, 2016 3 16, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.

([3]) 2015 m. spalio 22 d. Tarybos sprendimas (ES) 2015/1988 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu (OL L 290, 2015 11 6, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1988/oj).

3 straipsnis

Įgaliojimai

Kad būtų pasiekti politikos tikslai, ES specialiajam įgaliotiniui suteikiami šie įgaliojimai:

a) remti Kosovo europinę perspektyvą ir suartėjimą su Sąjunga atsižvelgiant į regiono perspektyvą ir laikantis Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ir Sprendimo (ES) 2015/1988 bei atsižvelgiant į atitinkamas Tarybos išvadas, pasitelkiant tikslines viešosios komunikacijos priemones ir Sąjungos informavimo veiklą, skirtas užtikrinti Kosovo visuomenės geresnį su Sąjunga susijusių reikalų supratimą ir paramą, įskaitant Europos Sąjungos teisinės valstybės misijos Kosove (toliau – *EULEX KOSOVO*) veiklą;

b) visais ES specialiojo įgaliotinio turimais būdais ir priemonėmis bei remiant Sąjungos biurui Kosove stebėti, padėti ir palengvinti pažangą įgyvendinant politinius, ekonominius ir Europos prioritetus, įskaitant saugumą ir užsienio vykdomą manipuliavimą informacija ir kišimąsi (angl. *Foreign Information Manipulation and Interference* (FIMI)), atsižvelgiant į atitinkamą institucijų kompetenciją ir atsakomybę, bei remti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo įgyvendinimą, be kita ko, vykdant Europos reformų darbotvarkę;

c) prisidėti prie pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, įskaitant moterų ir vaikų teises bei laisves, taip pat susijusias su lytimi, įvairove, įtrauktimi, ir mažumų apsaugos plėtojimo ir stiprinimo Kosove laikantis Sąjungos žmogaus teisių politikos ir Sąjungos gairių dėl žmogaus teisių;

d) skatinti bendrą Sąjungos politinį koordinavimą Kosove;

e) stiprinti Sąjungos dalyvavimą vykdant veiklą Kosove ir užtikrinti, kad toks dalyvavimas būtų darnus, veiksmingas ir matomas; koordinuoti Sąjungos viešosios komunikacijos strategiją Kosove, be kita ko, glaudžiai bendradarbiaujant su ES specialiuoju įgaliotiniu Belgrado ir Prištinos dialogui ir *EULEX KOSOVO* vadovu;

f) teikti *EULEX KOSOVO* vadovui gaires vietos politikos klausimais, be kita ko, dėl klausimų, susijusių su misijos vykdomosiomis pareigomis, politinių aspektų, taip pat dėl galimo jos veiklos perdavimo ES specialiajam įgaliotiniui ar Sąjungos biurui Kosove ir (arba) vietos institucijoms, kai tinkama ir jeigu tai leidžia vietos aplinkybės;

g) prireikus remti Belgrado ir Prištinos dialogą, kuriam palankesnes sąlygas sudaro vyriausiasis įgaliotinis, daugiausia dėmesio skiriant procesui palankios aplinkos skatinimui; teikti ES specialiajam įgaliotiniui Belgrado ir Prištinos dialogui rekomendacijas ir ekspertines žinias vietos politikos klausimais;

h) atitinkamai remti specialiųjų bylų tyrimo skyriaus ir specialiųjų bylų prokuratūros įgaliojimus, koordinuojant veiklą su *EULEX KOSOVO*, be kita ko, komunikacijos ir informavimo priemonėmis.

4 straipsnis

Įgaliojimų vykdymas

1. ES specialusis įgaliotinis yra atsakingas už įgaliojimų vykdymą; jo veiklą prižiūri vyriausiasis įgaliotinis.

2. PSK palaiko ypatingus ryšius su ES specialiuoju įgaliotiniu, o su Taryba ES specialusis įgaliotinis bendrauja pirmiausia per šį komitetą. PSK ES specialiajam įgaliotiniui teikia strategines konsultacijas ir nurodo politinę kryptį pagal savo įgaliojimus, nedarant poveikio vyriausiojo įgaliotinio įgaliojimams.

3. ES specialusis įgaliotinis dirba savo veiksmus glaudžiai koordinuodamas su Europos išorės veiksmų tarnybos (toliau – EIVT) atitinkamais padaliniais.

5 straipsnis

Finansavimas

1. Su ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų vykdymu laikotarpiu nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. iki 2028 m. rugpjūčio 31 d. susijusioms išlaidoms (toliau – Išlaidos) padengti skiriama orientacinė finansavimo suma yra 5 710 846,74 EUR.

2. Išlaidos tvarkomos pagal Sąjungos bendrajam biudžetui taikomas procedūras ir taisykles.

3. Išlaidos tvarkomos pagal ES specialiojo įgaliotinio ir Komisijos sudarytą sutartį. Už visas Išlaidas ES specialusis įgaliotinis yra atskaitingas Komisijai.

6 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės sudėtis

1. Neviršydamas ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir turimų atitinkamų finansinių išteklių, ES specialusis įgaliotinis sudaro darbuotojų grupę. Į darbuotojų grupę įtraukiami darbuotojai, turintys profesinės patirties konkrečiose politikos srityse, kaip reikalaujama įgaliojimuose. ES specialusis įgaliotinis Tarybai ir Komisijai nedelsdamas praneša apie darbuotojų grupės sudėtį.

2. Valstybės narės, Sąjungos institucijos ir EIVT gali pasiūlyti deleguoti darbuotojus dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Atlyginimą tokiems deleguotiems darbuotojams moka atitinkamai valstybė narė, atitinkama Sąjungos institucija arba EIVT. Valstybių narių į Sąjungos institucijas arba EIVT deleguoti ekspertai taip pat gali būti komandiruojami dirbti su ES specialiuoju įgaliotiniu. Pagal sutartį pasamdyti tarptautiniai darbuotojai turi turėti vienos iš valstybių narių pilietybę.

3. Visi deleguoti darbuotojai administraciniu požiūriu lieka pavaldūs deleguojančiajai valstybei narei, atitinkamai Sąjungos institucijai arba EIVT ir vykdo savo pareigas bei veikia ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų labui.

4. ES specialiojo įgaliotinio darbuotojai įkurdinami kartu su Sąjungos biuru Kosove, kad būtų užtikrintas atitinkamos jų veiklos suderinamumas ir nuoseklumas.

7 straipsnis

ES specialiojo įgaliotinio ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių privilegijos ir imunitetai

Su priimančiosiomis šalimis atitinkamai susitariama dėl ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų įvykdymui ir sklandžiam darbui užtikrinti būtinų ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariams būtinų privilegijų, imunitetų ir kitų garantijų. Valstybės narės ir EIVT tokiu tikslu teikia visą būtiną paramą.

8 straipsnis

ES įslaptintos informacijos saugumas

1. ES specialusis įgaliotinis ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariai laikosi saugumo principų ir būtiniausių standartų, nustatytų Tarybos sprendimu 2013/488/ES ([4]).

2. Vyriausiajam įgaliotiniui suteikiami įgaliojimai laikantis ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių NATO/KFOR atskleisti veiksmų tikslais parengtą ES įslaptintą informaciją ir dokumentus, pažymėtus ne aukštesnio kaip „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ lygio slaptumo žyma.

([4]) 2013 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimas 2013/488/ES dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 274, 2013 10 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/488/oj).

3. Vyriausiajam įgaliotiniui suteikiami įgaliojimai, atsižvelgiant į ES specialiojo įgaliotinio veiklos poreikius, Jungtinėms Tautoms ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai, laikantis ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių, atskleisti veiksmų tikslais parengtą ES įslaptintą informaciją ir dokumentus, pažymėtus ne aukštesnio kaip „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“ lygio slaptumo žyma. Tuo tikslu sudaromi vietos susitarimai.

4. Vyriausiajam įgaliotiniui suteikiami įgaliojimai su šiuo sprendimu susijusioms trečiosioms šalims atskleisti ES neįslaptintus dokumentus, susijusius su Tarybos svarstymais dėl veiksmų, kuriems pagal Tarybos darbo tvarkos taisyklių ([5]) 6 straipsnio 1 dalį taikomas profesinės paslapties reikalavimas.

9 straipsnis

Prieiga prie informacijos ir logistinė parama

1. Valstybės narės, EIVT, Komisija ir Tarybos Generalinis sekretoriatas užtikrina, kad ES specialiajam įgaliotiniui būtų suteikta prieiga prie visos reikiamos informacijos.

2. Atitinkamai Sąjungos biuras ir (arba) valstybės narės ES specialiajam įgaliotiniui ir ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės nariams teikia logistinę paramą.

10 straipsnis

Saugumas

ES specialusis įgaliotinis, laikydamasis Sąjungos politikos dėl personalo, dislokuoto už Sąjungos ribų vykdyti veiksmus pagal Sutarties V antraštinę dalį, saugumo, laikydamasis ES specialiojo įgaliotinio įgaliojimų ir atsižvelgdamas į saugumo padėtį jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje, imasi visų praktiškai įgyvendinamų priemonių viso tiesiogiai ES specialiajam įgaliotiniui pavaldaus personalo saugumui užtikrinti, visų pirma:

a) sudarydamas konkretų saugumo planą, grindžiamą EIVT gairėmis, įskaitant konkrečias fizines, organizacines ir procedūrines saugumo priemones, kuriuo reglamentuojamas personalo saugaus atvykimo į jo atsakomybei priskirtą teritoriją ir judėjimo joje valdymas, taip pat saugumo incidentų valdymas, įskaitant nenumatytų atvejų planą bei evakuacijos planą;

b) užtikrindamas, kad visi už Sąjungos ribų dislokuoti personalo nariai būtų apdrausti didelės rizikos draudimu, būtinu atsižvelgiant į sąlygas jo atsakomybei priskirtoje teritorijoje;

c) užtikrindamas, kad prieš atvykstant arba atvykus į jo atsakomybei priskirtą teritoriją būtų organizuotas visų ES specialiojo įgaliotinio darbuotojų grupės narių, dislokuotinų už Sąjungos ribų, įskaitant vietoje pasamdytus darbuotojus, atitinkamas mokymas saugumo klausimais, atsižvelgiant į EIVT nustatytą rizikos lygį toje teritorijoje;

d) užtikrindamas, kad būtų įgyvendinamos visos sutartos rekomendacijos, pateiktos remiantis reguliariais saugumo įvertinimais, ir Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui bei Komisijai raštu būtų teikiamos jų įgyvendinimo ir kitų saugumo klausimų ataskaitos, sudarančios reguliarių pažangos ataskaitų ir galutinės išsamios įgaliojimų įgyvendinimo ataskaitos, nurodytos 15 straipsnyje, dalį.

11 straipsnis

Ataskaitų teikimas

ES specialusis įgaliotinis vyriausiajam įgaliotiniui ir PSK reguliariai teikia ataskaitas. ES specialusis įgaliotinis taip pat reikiamu mastu teikia ataskaitas Tarybos darbo grupėms. Reguliariai teikiamos ataskaitos platinamos per sistemą COREU. ES specialusis įgaliotinis gali teikti ataskaitas Užsienio reikalų tarybai. ES specialusis įgaliotinis gali dalyvauti informuojant Europos Parlamentą.

([5]) 2009 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimas 2009/937/ES, patvirtinantis Tarybos darbo tvarkos taisykles, (OL L 325, 2009 12 11, p. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2009/937/oj).

12 straipsnis

Koordinavimas

1. ES specialusis įgaliotinis prisideda prie Sąjungos veiksmų vieningumo, nuoseklumo ir veiksmingumo bei padeda užtikrinti, kad visos Sąjungos priemonės ir valstybių narių veiksmai būtų vykdomi suderintai siekiant Sąjungos politikos tikslų. Kai tikslinga, siekiama palaikyti ryšius su valstybėmis narėmis. ES specialiojo įgaliotinio veikla atitinkamai derinama su Komisijos veikla ir su kitų regione veikiančių ES specialiųjų įgaliotinių veikla. ES specialusis įgaliotinis reguliariai informuoja valstybių narių atstovybes ir Sąjungos delegacijas.

2. Veiksmų vietoje palaikomas glaudus ryšys su Sąjungos delegacijų regione vadovais ir valstybių narių misijų vadovais. Jie deda visas įmanomas pastangas, kad padėtų ES specialiajam įgaliotiniui vykdyti įgaliojimus. ES specialusis įgaliotinis vietoje teikia politines rekomendacijas *EULEX KOSOVO* vadovui, be kita ko, su vykdomosiomis pareigomis susijusių klausimų politiniais aspektais. ES specialusis įgaliotinis ir civilinių operacijų vadas prireikus konsultuojasi tarpusavyje. ES specialusis įgaliotinis glaudžiai koordinuoja veiklą su ES specialiuoju įgaliotiniu Belgrado ir Prištinos dialogui ir teikia konsultacijas bei ekspertines žinias vietos politikos klausimais. ES specialusis įgaliotinis taip pat palaiko ryšius su atitinkamais vietos organais bei kitais tarptautiniais ir regioniniais subjektais veiksmų vietoje.

3. ES specialusis įgaliotinis su kitais veiksmų vietoje esančiais Sąjungos subjektais užtikrina informacijos platinimą ir dalijimąsi ja tarp veiksmų vietoje esančių Sąjungos subjektų, kad padėtis būtų kuo labiau vienodai suprantama ir vertinama.

13 straipsnis

Teisių perėmimas

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių Kosove prisiimtų teisinių įsipareigojimų, susijusių su jų darbuotojų grupės nariais ir darbų, prekių ar paslaugų viešaisiais pirkimais bei žemės, pastatų ar kito nekilnojamojo turto nuoma, ES specialusis įgaliotinis perima ir prisiima tokių ankstesnių ES specialiųjų įgaliotinių teises ir pareigas, išskyrus pareigas, atsirandančias dėl sunkaus nusižengimo, už kurį atsako tik tokie ankstesni ES specialieji įgaliotiniai.

14 straipsnis

Galimybė susipažinti su dokumentais ir duomenų apsauga

1. ES specialusis įgaliotinis taiko Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1049/2001 ([6]) nustatytas taisykles, taip pat jis taiko 2025 m. kovo 6 d. Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai sprendime ([7]) nustatytas įgyvendinimo taisykles.

2. ES specialusis įgaliotinis, vadovaudamasis Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1725 ([8]) nustatytomis taisyklėmis ir vyriausiojo įgaliotinio EIVT priimtomis įgyvendinimo taisyklėmis, užtikrina asmenų apsaugą tvarkant jų asmens duomenis.

([6]) 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([7]) 2025 m. kovo 6 d. Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai sprendimas dėl paraiškų dėl galimybės visuomenei susipažinti su ES specialiųjų įgaliotinių turimais dokumentais tvarkymo taisyklių (OL C, C/2025/1951, 2025 3 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1951/oj).

([8]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB, (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

15 straipsnis

Peržiūra

Šio sprendimo įgyvendinimas ir jo suderinamumas su kita Sąjungos veikla regione yra nuolat peržiūrimi. ES specialusis įgaliotinis Tarybai, vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijai reguliariai teikia pažangos ataskaitas, o ne vėliau kaip 2028 m. gegužės 31 d. pateikia galutinę išsamią įgaliojimų įgyvendinimo ataskaitą.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkė

K. KALLAS